

АНОТАЦІЯ

Божок О.А. Становлення і розвиток спортивно-оздоровчої роботи у закладах вищої освіти України (90-ті рр. ХХ–перша чверть ХХІ ст.). – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки – Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, Міністерство освіти і науки України, Івано-Франківськ, 2025.

Дисертаційне дослідження присвячено актуальній проблемі становлення і розвитку спортивно-оздоровчої роботи у закладах вищої освіти України, яка в 90-ті рр. ХХ–першій чверті ХХІ ст. набула особливого значення у зв'язку з масштабними суспільно-політичними й соціально-економічними трансформаціями, розбудовою національної системи вищої освіти, інтеграцією у європейський освітній простір та зростанням суспільного запиту на здоровий спосіб життя студентської молоді.

Мета дослідження – проаналізувати становлення і розвиток спортивно-оздоровчої роботи в закладах вищої освіти України в 90-х рр. ХХ–першій чверті ХХІ ст.

Об'єкт дослідження – спортивно-оздоровча діяльність в Україні.

Предмет дослідження – спортивно-оздоровча робота в закладах вищої освіти України (90-ті рр. ХХ–перша чверть ХХІ ст.).

Унаслідок наукового пошуку *встановлено*, що спортивно-оздоровча робота у закладах вищої освіти в 90-х рр. ХХ–першій чверті ХХІ ст. формувалася та розвивалася на тлі комплексу взаємопов'язаних детермінант: *суспільно-політичних* (утвердження державної незалежності, розбудова й постійне оновлення нормативно-правового забезпечення, інституційні трансформації органів управління фізичною культурою і спортом, оновлення навчальних планів і впровадження нових стандартів підготовки фахівців з фізичного виховання, курс на європейську інтеграцію, воєнні виклики), *економічних* (глибокі кризи 1990-х рр.,

скорочення та поступове відновлення бюджетного фінансування, модернізація й розширення спортивної інфраструктури, пошук нових джерел фінансування), *соціокультурних* (зміна ціннісних орієнтирів молоді, формування культури здорового способу життя, відродження національних традицій тіловиховання, вплив цифрових технологій, пандемії COVID-19 та гібридної війни). Це дало змогу, на основі дібраних та обґрунтованих критеріїв (історичного, правового, дидактичного), розробити періодизацію розвитку спортивно-оздоровчої роботи у ЗВО України в окреслених хронологічних межах: *перший етап* (1993–2004 рр.): становлення спортивно-оздоровчої роботи у ЗВО України; *другий етап* (2004–2014 рр.): розвиток та інституалізація спортивно-оздоровчої роботи у ЗВО України; *третій етап* (2014–2022 рр.): інновації та інтеграція до європейського освітнього простору у ЗВО України.

За результатами категоріально-змістового аналізу базових категорій досліджуваної проблеми сформульовано авторське визначення: *спортивно-оздоровча робота у закладі вищої освіти* – це цілеспрямована та системна сукупність організаційно-педагогічних, виховних і методичних заходів, спрямованих на всебічне формування, збереження і зміцнення фізичного здоров'я здобувачів вищої освіти, розвиток їх рухових умінь і навичок, підвищення рівня фізичної активності, а також формування ціннісного ставлення до здорового способу життя, що реалізується через організацію спортивних, фізкультурно-оздоровчих та масових заходів у освітньому середовищі.

Унаслідок наукового пошуку встановлено, що розвиток організаційно-педагогічних засад спортивно-оздоровчої роботи у закладах вищої освіти України в кінці ХХ–першій чверті ХХІ ст. мав поетапний характер, що відображало еволюцію від становлення до інституалізації, модернізації та інтеграції в європейський освітньо-спортивний простір. Визначено, що ці засади ґрунтувалися на поєднанні правового регулювання, організаційного забезпечення та педагогічних підходів, які трансформувалися відповідно до соціально-політичних і економічних умов. Досліджено, що педагогічна логіка спортивно-оздоровчої

роботи у ЗВО передбачає поєднання навчального, виховного, оздоровчого та соціокультурного компонентів, які у взаємодії формують стійку систему цінностей студентської молоді.

З'ясовано, що на етапі становлення (1993–2004 рр.) організаційно-педагогічні засади визначалися переважно нормативно-директивною логікою збереження радянських підходів до обов'язкових занять. Вони полягали у відтворенні єдиних нормативів і контролю фізичної підготовки студентів, що забезпечувало мінімальний рівень фізичного розвитку та дисципліноване залучення до занять. Найпоширенішими формами були навчальні заняття, секційні тренування, внутрішньоуніверситетські спартакіади. Простежено недостатню інтеграцію спортивно-оздоровчої роботи у навчальні програми та несистемний характер її реалізації у ЗВО. Водночас закладено правові й організаційні основи подальшого розвитку: ухвалено базові закони, створено спортивні клуби, започатковано студентські універсіади.

Визначено, що на етапі інституалізації (2004–2014 рр.) відбулося розширення змісту дисципліни «Фізичне виховання» за рахунок варіативних модулів і поєднання студентського спорту з масовим фізкультурним рухом. Важливим чинником стало впровадження кредитно-модульної системи, яка забезпечила варіативність та індивідуалізацію навчання. Активізувалася робота спортивних клубів і секцій, зросла кількість фітнес- і рекреаційних програм, поширилися фестивалі, міжвузівські турніри, всеукраїнські та міжнародні змагання, що засвідчило поступове утвердження студентського спорту як важливого елемента освітнього середовища. Зафіксовано зміну підходів у бік варіативності й розширення спектра форм: інтерактивних, змагальних, індивідуалізованих, тренінгових, проблемно-пошукових методів; активізацію діяльності спортивних клубів; поширення фітнес- і рекреаційних програм; проведення міжвузівських фестивалів і турнірів. Організаційно-педагогічні засади визначалися принципом варіативності, розширенням спектра методик і орієнтацією на інтереси студентів.

Установлено, що етап модернізації та інтеграції (2014–2022 рр.) позначився впровадженням інноваційних і цифрових технологій, систем дистанційного навчання та моніторингу фізичної активності. Організаційно-педагогічні засади набули інноваційного й адаптивного характеру: посилено автономію ЗВО; упроваджено цифрові інструменти моніторингу рухової активності; з'явилися дистанційні та змішані форми, онлайн-курси; розширено інклюзію та міжнародну співпрацю (Erasmus+, універсиади, партнерські проєкти). Поширення набули інтерактивні цифрові, коучингові, проєктно-діяльнісні технології, самоконтроль і рефлексивні підходи. Спортивно-оздоровча робота еволюціонувала до компетентнісно орієнтованого характеру, поєднуючи базові й варіативні напрями, wellness-програми, спортивні марафони, крос-кампусні ліги. Система продемонструвала гнучкість і здатність до адаптації в умовах пандемії COVID-19 та воєнного стану.

Доведено, що спортивно-оздоровча робота у ЗВО України пройшла шлях від фрагментарної діяльності до багаторівневої, інституалізованої та інноваційно орієнтованої системи, інтегрованої в національний і європейський освітньо-спортивний простір.

З метою емпіричної перевірки окреслених положень проведено пілотне дослідження серед 483 студентів із різних регіонів України, яке дозволило з'ясувати рівень залученості молоді до інноваційних форм рухової активності, вплив цифрових технологій на мотивацію та очікування щодо вдосконалення спортивно-оздоровчої роботи у ЗВО. Отримані результати засвідчили високий попит на цифрові й гібридні формати занять, позитивний вплив цифрових інструментів на мотивацію студентів, а також виявили значний сегмент молоді (37,4%), не охопленої жодними інноваційними формами активності, що підтверджує потребу в посиленні інституційної та педагогічної підтримки.

У дисертації обґрунтовано й представлено концепцію освітнього блогу «SportEduHub» як інтерактивної онлайн-платформи для засвоєння знань і набуття практичних умінь у сфері спортивно-оздоровчої діяльності, спрямованої на

формування культури здорового способу життя студентської молоді. Мета ресурсу - створити сучасне інноваційне середовище, що підвищує рівень рухової активності здобувачів вищої освіти, посилює їх мотивацію до систематичних занять спортом та розвиває компетентність у сфері здоров'язбереження. Контент поєднує теоретичні матеріали з практичними рекомендаціями, дозволяє критично осмислювати тенденції розвитку фізичного виховання та інтегрувати інноваційні підходи в оздоровчу діяльність університетів. Структура «SportEduHub» охоплює головну сторінку з цілями та ключовими напрямками, навчальні модулі з фізичного виховання, рекреації та фітнесу, відеозаняття з оздоровчої гімнастики й профілактичних програм, віртуальні екскурсії спортивною інфраструктурою ЗВО, банк ідей для впровадження проєктів, а також інтерактивний чат-бот для комунікації студентів, викладачів і тренерів і розділ анонсів подій студентського спорту. Платформа забезпечує відкритий доступ і систематичне оновлення матеріалів у мультимедійних форматах (тексти, інфографіка, відео, подкасти), підтримує навички самостійного планування та контролю власної активності й сприяє підвищенню психофізичного благополуччя здобувачів освіти. Результати дослідження підтверджують доцільність упровадження «SportEduHub» як інноваційного цифрового ресурсу спортивно-оздоровчої роботи у ЗВО, що поєднує історичний досвід становлення цієї сфери із сучасними педагогічними підходами та технологіями соціальної взаємодії студентської молоді.

Запропоновано інноваційну *модель-рамку спортивно-оздоровчої роботи у закладах вищої освіти*, що базується на сучасних педагогічних і цифрових підходах і спрямована на підвищення залученості студентської молоді до регулярної фізичної активності, збереження та зміцнення здоров'я. Модель ґрунтується на принципах гібридності (органічне поєднання онлайн- і офлайн-форматів занять, що дає змогу гнучко адаптуватися до умов воєнного стану, дистанційного чи змішаного навчання), *персоналізації* (створення індивідуальних програм з урахуванням рівня підготовленості, стану здоров'я, мотиваційного профілю й інтересів здобувачів), *гейміфікації* (використання челенджів, рейтингів,

віртуальних турнірів та змагань як засобів посилення мотивації та соціальної взаємодії), *інтеграції wellness-компонента* (включення елементів релаксації, дихальних практик, антистресових вправ та психоемоційної підтримки); *наставництва* (нова роль викладача як коуча й тьютора, що супроводжує здобувача у формуванні індивідуальної траєкторії оздоровчої діяльності); *інклюзивності* (забезпечення рівного доступу до спортивної інфраструктури та цифрових ресурсів для всіх здобувачів незалежно від фізичних можливостей і соціально-економічного становища).

За результатами дисертаційного дослідження розроблено та впроваджено в освітній процес ЗВО *елективний курс «Теорія і методика спортивно-масової роботи»* (3 кредити, у т. ч. 18 год. лекцій, 12 год. практичних занять, 60 год. самостійної роботи) для студентів 2 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей А1 «Освітні науки» та А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметна спеціальність А4.11 «Середня освіта (Фізична культура)». З метою підвищення зацікавленості здобувачів запропоновано різні форми занять: традиційні (вступна, інформаційна, підсумкова) та нетрадиційні (бінарна лекція, лекція-вебінар, лекція-візуалізація, інформаційна лекція з елементами порівняльного аналізу і проблемного викладу); для семінарів - семінар-бесіда, семінар-конференція, семінар-дискусія, а також квест, мінідослідження, проектне заняття, ділова гра, практичне моделювання. Сукупно ці форми реалізують змістовий і методичний складники підготовки майбутніх фахівців до організації спортивно-оздоровчої роботи у ЗВО України, забезпечуючи поєднання теоретичного аналізу з практико-орієнтованим навчанням і творчим моделюванням сучасних оздоровчих програм.

Перспективні напрями розвитку спортивно-оздоровчої роботи у ЗВО України на сучасному етапі включають *цифровізацію та інноваційні технології* (онлайн-платформи моніторингу рухової активності, мобільні застосунки для самоконтролю, віртуальні тренінги та дистанційні форми занять); *розширення студентської спортивної інфраструктури* (модернізація й будівництво

багатофункціональних майданчиків, фітнес- і реабілітаційних зон, створення умов інклюзивного доступу); посилення оздоровчо-профілактичного та здоров'язбережувального спрямування (комплексні програми зміцнення здоров'я, профілактики гіподинамії, психоемоційного вигорання та хронічних захворювань); інтеграцію в європейський освітній і спортивний простір (участь у міжнародних програмах, універсіадах, партнерських проєктах, обмін досвідом з провідними університетами ЄС), розвиток студентського самоврядування та волонтерства у спорті (залучення спортивних клубів до ініціювання й проведення масових змагань, фестивалів, благодійних акцій); поглиблення міждисциплінарної співпраці (поєднання спортивно-оздоровчої роботи з програмами психологічної підтримки, харчування, екологічного виховання та медико-біологічного супроводу), державну й муніципальну підтримку (удосконалення фінансового та нормативно-правового забезпечення, грантові й цільові програми для розвитку масового студентського спорту).

Ключові слова: спортивно-оздоровча робота, спортивно-масова робота, фізкультурно-оздоровча робота, заклад вищої освіти, компетентність, здобувач вищої освіти, здоров'язбереження, здоров'я, фізичне здоров'я, психічне здоров'я, фізична культура, фізичне виховання і спорт, вчитель фізичної культури, Україна, 90-ті рр. ХХ–перша чверть ХХІ ст.

ABSTRACT

Bozyk O.A. Formation and development of sports and health activities in higher education institutions of Ukraine (1990s – first quarter of the 21st century) – Qualification scientific work on the rights of the manuscript.

Doctoral dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 011 Educational and Pedagogical Sciences – Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Ivano-Frankivsk, 2025.

The dissertation research is devoted to the topical issue of the formation and

development of sports and health work in higher education institutions of Ukraine, which in the 1990s. The aim of the study is to analyze the formation and development of sports and health activities in higher education institutions in Ukraine in the 1990s and the first quarter of the 21st century.

The purpose of the study is to analyze the formation and development of sports and health activities in higher education institutions in Ukraine in the 1990s and the first quarter of the 21st century.

The object of the study is sports and health activities in Ukraine.

The subject of the study is sports and health activities in higher education institutions in Ukraine (1990s–first quarter of the 21st century).

Scientific research has established that sports and health activities in higher education institutions in the 1990s and the first quarter of the 21st century were formed and developed against the backdrop of a complex of interrelated determinants: socio-political (establishment of state independence, development and constant updating of regulatory and legal support, institutional transformations of physical culture and sports management bodies, updating of curricula and introduction of new standards for training physical education specialists, course towards European integration, military challenges), economic (deep crises of the 1990s, reduction and gradual restoration of budget financing, modernization and expansion of sports infrastructure, search for new sources of financing), socio-cultural (change in the value orientations of young people, formation of a culture of healthy lifestyles, revival of national traditions of physical education, influence of digital technologies, the COVID-19 pandemic and hybrid warfare). This made it possible, on the basis of selected and substantiated criteria (historical, legal, didactic), to develop a periodization of the development of sports and health work in higher education institutions of Ukraine within the outlined chronological boundaries: the first stage (1993–2004): the establishment of sports and health activities in higher education institutions in Ukraine; the second stage (2004–2014): the development and institutionalization of sports and health activities in higher education institutions in

Ukraine; the third stage (2014–2022): innovation and integration into the European educational space in higher education institutions in Ukraine.

Based on the results of a categorical and content analysis of the basic categories of the problem under study, the author's definition was formulated: sports and health work in a higher education institution is a purposeful and systematic set of organizational, pedagogical, educational, and methodological measures aimed at the comprehensive formation, preservation, and strengthening of the physical health of higher education students, the development of their motor skills and abilities, the increase in their level of physical activity, as well as the formation of a value-based attitude toward a healthy lifestyle. preserving and strengthening the physical health of higher education students, developing their motor skills and abilities, increasing their level of physical activity, and forming a value-based attitude towards a healthy lifestyle, which is implemented through the organization of sports, physical education and health, and mass events in the educational environment.

Scientific research has established that the development of organizational and pedagogical foundations for sports and health work in higher education institutions in Ukraine at the end of the 20th century and the first quarter of the 21st century was gradual, reflecting an evolution from formation to institutionalization, modernization, and integration into the European educational and sports space. It has been determined that these foundations were based on a combination of legal regulation, organizational support, and pedagogical approaches, which were transformed in accordance with socio-political and economic conditions. It has been found that the pedagogical logic of sports and health work in higher education institutions involves a combination of educational, upbringing, health, and sociocultural components, which interact to form a stable system of values for young students.

It has been established that at the stage of formation (1993–2004), the organizational and pedagogical principles were determined mainly by the normative and directive logic of preserving Soviet approaches to compulsory classes. These consisted of reproducing uniform standards and control of students' physical training, which ensured a minimum

level of physical development and disciplined participation in classes. The most common forms were training classes, sectional training, and intra-university sports competitions. There was insufficient integration of sports and health activities into educational programs and a lack of systematic implementation in higher education institutions. At the same time, the legal and organizational foundations for further development were laid: basic laws were adopted, sports clubs were created, and student universiades were launched.

It has been determined that during the institutionalization stage (2004–2014), the content of the Physical Education discipline was expanded through variable modules and the combination of student sports with mass physical culture movements. An important factor was the introduction of a credit-modular system, which ensured variability and individualization of training. The work of sports clubs and sections became more active, the number of fitness and recreational programs increased, festivals, interuniversity tournaments, all-Ukrainian and international competitions spread, which testified to the gradual establishment of student sports as an important element of the educational environment. There has been a shift in approaches towards variability and expansion of the range of forms: interactive, competitive, individualized, training, problem-solving methods; intensification of sports clubs' activities; expansion of fitness and recreational programs; holding of interuniversity festivals and tournaments. The organizational and pedagogical foundations were determined by the principle of variability, the expansion of the range of methods, and a focus on student interests.

It has been established that the modernization and integration stage (2014–2022) was marked by the introduction of innovative and digital technologies, distance learning systems, and physical activity monitoring. Organizational and pedagogical principles became innovative and adaptive: the autonomy of higher education institutions was strengthened; digital tools for monitoring physical activity were introduced; distance and blended learning formats and online courses have emerged; inclusion and international cooperation (Erasmus+, Universiades, partnership projects) have been expanded. Interactive digital, coaching, project-based technologies, self-control, and reflective

approaches have become widespread. Sports and health work has evolved into a competency-oriented activity, combining basic and variable areas, wellness programs, sports marathons, and cross-campus leagues. The system has demonstrated flexibility and adaptability in the context of the COVID-19 pandemic and martial law.

It has been proven that sports and health activities in Ukrainian higher education institutions have evolved from fragmented activities to a multi-level, institutionalized, and innovation-oriented system integrated into the national and European educational and sports space.

In order to empirically verify the outlined provisions, a pilot study was conducted among 483 students from different regions of Ukraine, which made it possible to determine the level of youth involvement in innovative forms of physical activity, the impact of digital technologies on motivation and expectations regarding the improvement of sports and health activities in higher education institutions. The results showed a high demand for digital and hybrid formats of classes, the positive impact of digital tools on student motivation, and revealed a significant segment of young people (37.4%) not covered by any innovative forms of activity, which confirms the need for stronger institutional and pedagogical support.

The dissertation substantiates and presents the concept of the educational blog “SportEduHub” as an interactive online platform for acquiring knowledge and practical skills in the field of sports and health activities aimed at forming a culture of healthy lifestyles among students. The purpose of the resource is to create a modern innovative environment that increases the level of physical activity of higher education students, strengthens their motivation to engage in regular sports activities, and develops their competence in the field of health preservation. The content combines theoretical materials with practical recommendations, allowing for critical reflection on trends in physical education and the integration of innovative approaches into university health activities. The structure of SportEduHub includes a home page with goals and key areas, training modules on physical education, recreation, and fitness, video lessons on health gymnastics and preventive programs, virtual tours of the sports infrastructure of higher

education institutions, a bank of ideas for project implementation, as well as an interactive chatbot for communication between students, teachers, and coaches, and a section for announcements of student sports events. The platform provides open access and systematic updating of materials in multimedia formats (texts, infographics, videos, podcasts), supports the skills of independent planning and control of one's own activity, and contributes to the improvement of the psychophysical well-being of students. The results of the study confirm the feasibility of implementing SportEduHub as an innovative digital resource for sports and health activities in higher education institutions, combining the historical experience of the development of this field with modern pedagogical approaches and technologies for social interaction among students.

An innovative framework model for sports and health activities in higher education institutions has been proposed, based on modern pedagogical and digital approaches and aimed at increasing student involvement in regular physical activity, maintaining and strengthening health. The model is based on the principles of hybridity (an organic combination of online and offline formats of classes, which allows for flexible adaptation to the conditions of martial law, distance or blended learning), personalization (the creation of individual programs taking into account the level of preparedness, health status, motivational profile, and interests of applicants), gamification (the use of challenges, ratings, virtual tournaments, and competitions as a means of enhancing motivation and social interaction), integration of a wellness component (the inclusion of elements of relaxation, breathing practices, anti-stress exercises, and psycho-emotional support); mentoring (a new role for teachers as coaches and tutors who accompany applicants in shaping their individual health improvement trajectories); inclusiveness (ensuring equal access to sports infrastructure and digital resources for all applicants, regardless of their physical abilities and socio-economic status).

Based on the results of the dissertation research, an elective course «Theory and Methods of Sports and Mass Work» (3 credits, including 18 hours of lectures, 12 hours of practical classes, 60 hours of independent work) for second-year students of the second (master's) level of higher education in specialties A1 «Educational Sciences» and A4

«Secondary Education (by subject specialties)», subject specialty A4.11 «Secondary Education (Physical Culture)»». In order to increase the interest of applicants, various forms of classes are proposed: traditional (introductory, informational, summary) and non-traditional (binary lecture, webinar lecture, visualization lecture, informational lecture with elements of comparative analysis and problem-based presentation); for seminars - seminar-discussion, seminar-conference, seminar-debate, as well as quests, mini-research, project classes, business games, practical modeling. Together, these forms implement the content and methodological components of training future specialists in the organization of sports and health work in higher education institutions of Ukraine, ensuring a combination of theoretical analysis with practice-oriented training and creative modeling of modern health programs.

Promising areas for the development of sports and health activities in Ukrainian higher education institutions at the present stage include digitalization and innovative technologies (online platforms for monitoring physical activity, mobile applications for self-monitoring, virtual training, and distance learning); expansion of student sports infrastructure (modernization and construction of multifunctional grounds, fitness and rehabilitation areas, creation of conditions for inclusive access); strengthening health promotion and prevention (comprehensive programs for health promotion, prevention of physical inactivity, psycho-emotional burnout, and chronic diseases); integration into the European educational and sports space (participation in international programs, universiades, partnership projects, exchange of experience with leading EU universities), development of student self-government and volunteering in sports (involvement of sports clubs in initiating and conducting mass competitions, festivals, charity events); deepening interdisciplinary cooperation (combining sports and health activities with psychological support, nutrition, environmental education, and medical and biological support programs); state and municipal support (improvement of financial and regulatory support, grant and targeted programs for the development of mass student sports).

Keywords: sports and health work, mass sports work, physical culture and health work, higher education institution, competence, higher education seeker, health

preservation, health, physical health, mental health, physical culture, physical education and sports, physical education teacher, Ukraine, 1990s–first quarter of the 21st century.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, що опубліковані у наукових фахових виданнях України:

1. **Божок О.**, Курилюк С. Сучасні інноваційні підходи до організації спортивно-оздоровчої роботи у закладах вищої освіти України. *Проблеми освіти*. 2025. № 1 (102). С. 340–354.

DOI: <https://doi.org/10.52256/2710-3986.1-102.2025.23>

URL: <https://imzo-journal.org.ua/index.php/journal/article/view/196>

2. **Божок С.** Нормативно-правові аспекти спортивно-оздоровчої діяльності у закладах вищої освіти України. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*. 2025. Серія 15. Вип. 8(195). С. 16–20.

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.08\(195\).03](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.08(195).03)

URL: <https://spppc.com.ua/index.php/journal/article/view/2765>

3. **Божок О.** Цільовий та змістовий компонент спортивно-оздоровчої роботи у закладах вищої освіти України (1991–2004 рр.). *Наукові інновації та передові технології*. 2025. № 9(49). С.1677–1689.

DOI: [10.52058/2786-5274-2025-9\(49\)-1677-1689](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-9(49)-1677-1689)

URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/28873>

4. **Божок О.** Періодизація розвитку спортивно-оздоровчої роботи у закладах вищої освіти України (90-ті рр. ХХ–перша чверть ХХІ ст.). *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 9 (55). С. 193–203.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-9\(55\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-9(55))

URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/29080/29033>

Наукові праці, які додатково відображають результати дослідження:

1. **Божок О.** Диференційований підхід в організації спортивно-оздоровчої роботи з учнівською молоддю. *Проблеми освіти*. 2024. Вип. 2(101). С. 244–255.

URL: <https://imzo-journal.org.ua/index.php/journal/article/view/166>

DOI: <https://doi.org/10.52256/2710-3986.2-101.2024.16>

2. **Божок О.** До проблеми організації спортивно-масових заходів зі здобувачами вищої освіти в Україні (90-Х рр. ХХ ст.–початок ХХІ ст.). *Соціономічні студії : збірник наукових праць молодих науковців / за заг. ред. проф. Л. О. Данильчук*. Полтава, 2024. Вип. 1. С. 5–12.

URL: <https://surl.lu/phfpqy>

3. **Божок О.** Структурні компоненти спортивно-оздоровчої роботи у закладах вищої освіти України (кін. ХХ – поч. ХХІ ст.). *Вісник аграрної історії*. 2025. № 51–52. С. 205–212.

DOI: <https://doi.org/10.31392/VAH-2025.51-52.16>

URL: https://www.agrarian-history.com.ua/wp-content/uploads/2025/07/%D0%92%D0%90%D0%86_51_52_2025.pdf

4. **Божок О.** Цільові та змістові аспекти спортивно-оздоровчої діяльності в закладах вищої освіти України. *Physical education sport and health culture in modern society*. 2025. № 1 (69). С. 11–18.

DOI: <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2025-01-11-18>

URL: <https://surl.li/bdgose>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. **Божок О., Коломоець Г.** Мотиваційні засади спортивно-оздоровчої роботи з учнівською молоддю в сучасній Україні. *Доступність і неперервність освіти впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: збірник*

матеріалів науково-практичної конференції з міжнародною участю Івано-Франківськ, 2022. С. 90–93.

URL: <https://surl.li/jutsex>

2. **Божок О.** Особливості організації спортивно-оздоровчих заходів для учнівської молоді. *Імперативи розвитку Нової української школи: сучасні реалії*: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної очно-дистанційної конференції (м. Київ, 3 липня 2024 р.). К., 2024. С. 13–15.

URL: <https://drive.google.com/file/d/16rvw9zwEnYQEtCfGjGeUISCYhozKjPYC/view>

3. **Божок О.** Формування культури здорового способу життя у студентської молоді засобами спортивно-оздоровчої роботи. *Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конференції (м. Київ, 13 травня 2025 р.). К., 2025. С. 295–298.

URL: <https://drive.google.com/file/d/1yYdlQSYbGTclg4xE5AtZyCbVZqLonl3l/view>